

Семисюк А.М.
**АНГЛОМОВНИЙ МЕДИЧНИЙ ДИСКУРС З КОНЦЕПТУ Covid-19:
ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ЛІКУВАННЯ**

Кафедра іноземних мов

Буковинський державний медичний університет

Дискурс як центральна одиниця фахової мовленнєвої комунікації в сукупності з позамовними, прагматичними, соціокультурними та іншими чинниками припускає велику кількість підходів до його вивчення.

Проблематика з урахуванням фактора адресата, типології стратегій і тактики адресанта у форматі різних типів комунікації (взаємодії медичних працівників між собою, з пацієнтами, а також із широким загалом), полягає у спробі встановити основні риси цього англомовного медичного дискурсу як виду фахового спілкування та показати концептуальність структури та їх мовне варіювання. Використовуючи прагмасемантичний аналіз, при визначенні основних форматів пред'явлення фахових знань теми та використанні методу концептуального аналізу та моделювання, нами були дослідженні основні лінгвокогнітивні і комунікативні риси з проблематики Covid-19 як однієї з основних частин англомовного дискурсу «інфектологія», визначити його характерні риси, створити концептуальну модель, окреслити простір взаємодії комунікантів.

У ході роботи ми встановили концептуальні ситуації, які лежать в основі досліджуваного дискурсу: хвороба, збудник хвороби, її симптоми та перебіг, чинники запобігання та профілактики хвороби коронавірусної хвороби, комплекс її лікування які моделюється за допомогою наступних слотів: назви хвороб disease, назви вірусів, infection, Covid-19, SARS, Pneumonia, CoronaVirus, immune, test, antigen, tolerance, antibody, asymptomatic, course of disease, antiviral, retrovirus, human parainfluenza, rhinovirus, Morbillivirus; Поширення хвороби – місце дії хвороби та вірусу утворюють територіальний термінал: China, USA, Ukraine, Europe; Соматичний термінал – ділянки та органи людського тіла: body, cells, lungs, blood, Nervous System, Respiratory System; Пацієнти - Cov-infected, ill persons; Узагальнені номінації причин захворювання, заходів профілактики та лікування і.т.ін. Мовне варіювання вищенаведених концептів залежить від адресної спрямованості тексту та обраної комунікативної стратегії, наприклад, діапазон лікування хвороби та її симптомів effective vaccine, active drug. Зовнішні, або соціальний конспект термінологічної лексики з проблематики Covid-19 містить також тематичні номінації, які позначають інформацію про соціальні проблеми хворих, свідоме ставлення щодо поширення хвороби. Проведений лексикосемантичний аналіз вищезазначених концептуальних ситуацій виявив переважне функціонування конкретизованих номінацій.

Отже, англомовний медичний дискурс з проблеми Covid-19 як одного із видів професійного дискурсу «Інфектологія» містить у собі дескрипції референтних ситуацій, які потребують вибору комунікативних стратегій, обумовлених прагматичними цілями, що, необхідно для подальшого вивчення цього виду дискурсу у ракурсі спілкування «фахівець – не фахівець».

Синиця В.Г.
**АТРИБУТИВНІ КОМПОНЕНТИ ТЕРМІНОСПОЛУК ІЗ СЕМОЮ «MALARIA»
(на матеріалі латинської термінології субмови «Інфектологія»)**

Кафедра іноземних мов

Буковинський державний медичний університет

Дослідження термінологічних словосполучень як лінгвістичного явища залишається в центрі уваги сучасних дослідників, оскільки вони відносяться до найбільш продуктивного способу термінотворення, який призводить до конкретизації опорного компонента завдяки залежним словам. Мета розвідки – дослідити структурно-семантичні аспекти атрибутивних компонентів термінологічних словосполучень із семою «malaria». Об'єкт дослідження – термінологічні словосполучення з дериваційною базою «malaria». Презентаційну вибірку

здійснено з опорою на українсько-латинсько-англійський медичний енциклопедичний словник за редакції Л. Петрух (2013) та п'ятимовний медичний словник Georgi Arnaudov (1979). Для розкриття мети дослідження було використано структурно-семантичний та дескриптивний методи.

За результатами власних досліджень встановлено, що атрибутивні компоненти в проаналізованих терміносполуках вказують на:

1) хронологічність патологічного процесу: *malaria tertiana* – триденна малярія, за якої напади гарячки повторюються кожного третього дня; *malaria quartana* – чотириденна малярія, за якої напади гарячки повторюються кожні чотири дні; *malaria quotidiana* – щоденна малярія, за якої напади гарячки повторюються щодня;

2) інтенсивність перебігу захворювання: *malaria tertiana fulminans* – триденна блискавична малярія, малярія зі злоскісним перебігом, коли напад гарячки упродовж кількох годин може спричинити смерть;

3) топологічність захворювання: *malaria tropica* – тропічна малярія, що характеризується тривалими нападами і короткими періодами апірексії;

4) локалізацію захворювання: *malaria cerebralis* – мозкова малярія, що характеризується переважним ураженням мозку і є тяжким ускладненням тропічної малярії; *malaria bilialis remittens* – біліарна ремітивна малярія, що характеризується переважним ураженням печінки і є тяжким ускладненням тропічної малярії;

5) специфічність перебігу захворювання: *malaria larvata* – прихована малярія, що протікає з атиповими симптомами; *malaria typhoides* – тифоїдна форма малярії з притаманними тифу температурою і затуманеною свідомістю;

6) форму збудника: *malaria ovalis* – овальна малярія, що характеризується легким перебігом, регулярними нападами через 48 год; при лабораторному дослідженні виявляють заражені еритроцити овальної або довгастої форми;

7) шлях зараження захворюванням: *malaria transfusionis* – трансфузійна малярія, спричинена переливанням зараженої паразитом крові донора; *malaria congenita* – природжена малярія, спостерігається у новонароджених у разі зараження через плаценту.

За кількісними показниками переважно більшість проаналізованих терміносполук складають двослівні терміни, утворені за схемою: головний компонент, що називає основне поняття, тобто, термін *malaria*, і підпорядковані йому постпозиційні означення, виражені прикметником (вісім прикладів) чи дієприкметником (два приклади). Тільки один раз у якості атрибутивного компонента використано іменник: *malaria transfusionis*, де компонент *transfusio* є іменником третьої відміни жіночого роду (*transfusio, onis f*). Щодо етимології термінологічних словосполучень: базовий термін *malaria* є італійського походження: *mala aria* – погане повітря; введення у медичний дискурс приписують Torti (1753). Атрибутивні компоненти є виключно латинського походження.

Скакун І.О.

АНТРОПОЛОГІЗАЦІЯ В СУЧАСНИХ СИНЕРГЕТИЧНИХ СИСТЕМАХ

Кафедра психології та філософії

Буковинський державний медичний університет

Процес антропологізації філософії та науки позитивно вплинув на розвиток антропоцентризму. Сучасна філософська думка та постнекласична наука отримала досить актуальний та дієвий засіб для дослідження процесів та явищ різноманітної природи. Синергетика стала міждисциплінарним напрямом наукових досліджень, завдяки якому з'являється можливість комплексної характеристики центральної ролі людини в контексті її відповідальності за власну діяльність.

У сучасній методологічній літературі частіше схиляються до тези, згідно з якою, об'єктом класичної науки були прості системи, некласичної науки – складні системи; нині увагу учених привертають системи, що історично розвиваються – ті, що з часом формують нові рівні своєї організації. Метою дослідження вбачається аналіз виникнення нового рівня